

► Γεννήσεις

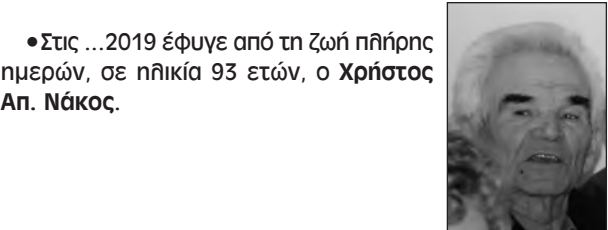
•Στις 20 Σεπτεμβρίου 2018, η κόρη της **Μαρίας Γιωτάκη - Νοδαράκη**, **Βασιλική** και ο σύζυγός της **Νίκος**, απέκτησαν **κοριτσάκι**.
•Στις 17 Νοεμβρίου 2018, η **Χαρούλα Τσιπουρά** της Ευτυχίας και ο **Βασίλης Ρουνάι** απέκτησαν **δίδυμα**, ένα κοριτσάκι και ένα αγοράκι.
Στις 29 Ιανουαρίου 2019, ο **Μπουρνής Ιωάννης** και η **Αβράμπου Αθανασία** απέκτησαν **αγοράκι**.

► Πένθη

•Στις 7 Μαρτίου 2019, έφυγε από την ζωή ο **Θεόφιλος Ν. Κύρκος** σε ηλικία 72 ετών η νεκρώσιμος ακολουθία έγινε στην Παναγίτσα Ραφήνας όπου ζούσε με την οικογένειά του.
•Στις 10 Μαρτίου 2019 έφυγε ο **Βασίλης Γιώτης** σε ηλικία 46 ετών, γιος της Ασημίνας και Ελευθερίου Γιώτη. Η νεκρώσιμος ακολουθία έγινε στον Άγιο Γεώργιο στην Μανωλιάσσα Ιωαννίνων.

•Στις 28 Ιανουαρίου 2019, έφυγε από κοντά μας η **Θάηεια Ίσκου**, σύζυγος Γεωργίου Ίσκου, σε ηλικία 73 χρονών. Η νεκρώσιμος ακολουθία έγινε στον Άγιο Δημήτριο Ασπροπύργου όπου και ζούσε με τα παιδιά της και τα εγγόνια της. Ήταν ήσυχος άνθρωπος και αγαπητή σε όλους. Θερμά συλλυπητήρια στην οικογένειά της.

•Στις ...2019 έφυγε από τη ζωή πλήρης ημερών, σε ηλικία 93 ετών, ο **Χρήστος Απ. Νάκος**.

► Αντί για στεφάνι

-Αντί για στεφάνι, στη μνήμη της **Θάηειας Γ. Ίσκου**,δόθηκαν τα εξής ποσά στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσσας:

• ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ	30
• ΠΑΤΕΡ ΙΣΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	50
• ΠΑΤΕΡ ΚΩΝ/ΝΟΣ	20
• ΙΣΚΟΥ ΑΛΕΚΑ ΙΣΚΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	50
• ΙΣΚΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ.....	20
• ΤΖΙΜΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ	50
• ΠΕΤΡΟΥ ΘΕΟΧΑΡΗΣ	20
• ΤΖΙΜΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ.....	20
• ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	20
• ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ	20
• ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ.....	30
• ΝΤΑΦΛΟΣ ΝΑΠΟΛΕΩΝ	20
• ΝΤΑΦΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	20
• ΜΑΡΚΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ	20
• ΚΟΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	20
• ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΙΚΟΥ	20
• ΚΟΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20
• ΤΖΙΜΑ Μ ΜΑΡΙΑ.....	20
• ΤΖΙΜΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΕΜΟΝΙΑ	10
• ΠΑΠΠΑ ΕΛ ΝΤΙΝΑ	15
• ΠΑΠΠΑΣ Γ ΒΑΣΙΛΕΟΙΟΣ	15
• ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.....	20
• ΜΠΕΛΛΟΣ ΚΛΕΑΡΧΟΣ	100
• ΠΑΠΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΕΛΠΙΔΑ	20
• ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	20
• ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΥΛΟΣ.....	10
• ΜΠΕΛΛΟΣ ΘΩΜΑΣ	10
• ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ.....	50
• ΖΑΧΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΩΡΕΑ	20
• ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	10
• ΠΕΤΡΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ.....	30
• ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΑΠ ΜΙΧΑΛΗΣ.....	20
• ΜΠΕΛΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	

-Αντί για στεφάνι, στη μνήμη του **Βασιλείου Γιώτη**, προσέφεραν τα εξής ποσά στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσσας, οι κάτωθι οικογένειες:

Μπέηηου Ποηύκαρπου
Τζίμα Μαγδαληνής
Γούση Δημητρίου
Γούση Αηεξίου
Νάκου Παναγιώτη
Χρόνη Νικοηάου
Γιωτάκη Νικοηάου
Τζίμα Ευάγγελου
Μπέηηου Φωτεινής
Ίσκου Ελάνης
Μπέηηου Βασιλείου
Γούση Σπυρίδωνα
Γιωτάκη Π. Κωνσταντίνου
Γιωτάκη Παναγιώτη
Νίκου Αθηνάς
Ντάφηου Αφροδίτης
Τσαμπάζη Αργυρίου
Γούση Παναγιώτη
Ζυγούρη Αναστασία (πρεσβυτέρα)
Κουβέρη Παρασκευής
Μπέηηου Δημητρίου

Υπενθύμιση

Μπορείτε να μας στέλνετε όλα τα κοινωνικά γεγονότα προς δημοσίευση στη διεύθυνση **kpgiotakis@yahoo.gr**

**Μια σταγόνα αίμα,
σώζει μια
ολόκληρη ζωή!
Γίνε κι εσύ
εθελοντής αιμοδότης.**

Μπέηηου Αφροδίτης
Γιώτη Ευάγγελου
Ίσκου Κωνσταντίνου
Μπέηηου Βασιλείου
Μπέηηου Ανθούηας
Ζάχου Δημητρίου και Πανωραίας
Παππά Παύλου
Μπέηηου Θωμά
Νάκου Άννα
Νάκου Παύλου
Ντάφηου Ευδοξίας
Ντάφηου Σεβαστής
Γιώτη Ε. Βασιλείου
Μπέηηου Κηέαρχου
Μπέηηου Ιωάννη
Ντάφηου Αριστοτέλη
Νίκου Ιωάννη
Παπαδόπουλου Μάκη
Γιωτάκη Βασιλείου
Μπέηηου Αναστασίου
Γιαννή Μιχάλη
Νάκου Γεωργίου
Και η Αδεηφότητα Μανωλιασσιτών

Αντί για στεφάνι, στη μνήμη του **Βασιλείου Γιώτη**, προσέφεραν ποσά στο Χαμόγελο του παιδιού οι οικογένειες Λιόντου Βασιλείου και Νίκου Παναγιώτη.
Επίσης, η Αδεηφότητα στη μνήμη του **Θεόφιλου Κύρκου**, προσέφερε αντί για στεφάνι, χρηματικό ποσό στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου.

-Αντί για στεφάνι, στη μνήμη του **Χρήστου Νάκου**, προσέφεραν τα εξής ποσά στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου Μανωλιάσσας, οι κάτωθι:

Πρεσβ. Αηεξάνδρα Β. Ίσκου
Και οι οικογένειες:
Αηεξίου Γούση
Παύλου Νάκου
Άννας Νάκου
Ανθούηας Μπέηηου
Παναγιώτη Νάκου
Αγαθοκλή Παπαθανασίου
Ευάγγελου Τζίμα
Βασιλείου Μπέηηου
Μαγδαληνής Τζίμα
Βασιλείου Λιόντου
Ελάνης Ίσκου
Νικοηάου Χρόνη
Ποηύκαρπου Μπέηηου
Αργύρη Τσάμπα
Ευαγγέλου Γιώτη
Παρασκευής Κουβέρη
Μιχαήλ Γούση
Αναστασίου Μπέηηου
Μαρίας Κοηιού
Πέτρου Γιωτάκη
Σεβαστής Ντάφηου
Κηέαρχου Μπέηηου
Γεωργίου Μπέηηου
Θεοηόγου Μπέηηου
Βασιλείου Βεητισάστα
Βασιλείου και Γεωργίου Παππά
Κωνσταντίνας και Εηευθερίου Παππά
Αφροδίτης Μπέηηου
Παύλου Παππά
Θωμά Μπέηηου Μάκη Παπαδόπουλου
Ζαχαρία Χρόνη
Παναγιώτη Γούση
Αφροδίτης Ντάφηου
Σπύρου Γούση
Αθηνάς Νίκου
Δημητρίου Μπέηηου
Φωτεινής Μπέηηου
Ευάγγελου Παππά
Παύλου Παππά
Δημητρίου και Πανωραίας Ζάχου
Αδεηφότητα Μανωλιασσιτών

Για τον Ποηιτιστικό Σύηηηογο προσέφερε χρηματικά ποσά η οικογένεια Ιωάννη Γιώτη και για το Χαμόγελο του παιδιού η οικογένεια Παναγιώτη Νίκου.
Ευχαριστούμε θερμά τους συγγενείς και φίλους που συμπαραστάθηκαν στο πένθος μας.
Με Εκτίμηση,
Οικογένεια Αθηνάς Χρ. Νάκου

-Εις μνήμην του **Παναγιωτάκη Νίκου**, οι γονείς του και η αδερφή του Κωνσταντίνα, προσέφεραν Επιτάφιο στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, αξίας 1.200 ευρώ. Η εκκλησιαστική επιτροπή τους ευχαριστεί θερμά.

Τα νέα από την Τοπική Κοινότητα Μανωλιάσσας

Περιφέρεια Ηπείρου

Ιωάννινα 6-3-2019
Αριθ. Πρωτ. 30314/975

1.Εγκρίνουμε τη διάθεση πίστωσης διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000,00ευρώ) σε βάρος των πιστώσεων του έργου της ΣΑΕΠ530 Ηπείρου με Κ.Α 2017ΕΠ53000002 «Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και ειδικών δράσεων Περιφέρειας Ηπείρου» (Υποέργο: Αντικατάσταση εξωτερικού δικτύου ύδρευσης από τη γεώτρηση στη θέση «Κεφαλόβρυσο» έως τον οικισμό της ΤΚ Μανωλιάσσας) για την εκτέλεση του ανωτέρω έργου.

2.Ορίζουμε Προϊσταμένη Αρχή του εν λόγω έργου τη Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων και Διευθύνουσα Υπηρεσία το Τμήμα Δομών Περιβάλλοντος της ως άνω Υπηρεσίας.

Ο περιφερειάρχης
Αλέξανδρος Καχριμάνης

Η Αθηνά Γιωτάκη γεννήθηκε στη Μανωλιάσσα Ιωαννίνων. Είναι κόρη του Δημήτρη και της Καλλιόπης Γιωτάκη. Έχει άλλα πέντε αδέρφια: την Βάια Μπούκη, τον Αντώνιο Γιωτάκη, την Φωτεινή Γιωτάκη, την Καλλιρρόη Μπέηλου και την Ευαγγελία Σινάφη. Κόρη κτηνοτρόφων και μέλος πολυμελούς οικογενείας έπρεπε από μικρή να ασχολείται με την κτηνοτροφία και τις καθημερινές δουλιές του σπιτιού. Η μητέρα της Καλλιόπη, μια πάρα πολύ δυναμική και δραστήρια γυναίκα κατάφερε να κρατήσει την οικογένεια ενωμένη στα δύσκολα εκείνα χρόνια και να αποκαταστήσει τα τέκνα της.

Η Αθηνά Γιωτάκη απέκτησε τρία παιδιά με τον Αντώνιο Αυγέρη. Τον Αντρέα, τη Φωτεινή και την Καλλιόπη. Η ίδια υπήρξε στήριγμα για την οικογένειά της, για την οποία αγωνίστηκε με πολλή θέληση, μεγάλο κόπο και πολλές θυσίες. Παρόλη τις δυσκολίες του επαγγέλ-

ματός της- εξασκούθησε την ενασχόλησή της με την κτηνοτροφία- η ίδια παρέμενε πάντα τρυφερή, στοργική και περιποιητική μητέρα και σύζυγος. Εκείνο που την χαρακτηρίζει έντονα ως προσωπικότητα ήταν η φιλανθρωπία της. Έδινε πάντα απ το υστέρημά της σε φτωχούς και αδυνάτους και φρόντιζε να βοηθά όσους την είχαν ανάγκη!

Ευχόμαστε ολόψυχα να αναπαύεται η ψυχή της.

Αυγέρη Φωτεινή

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Η Μεγάλη τεσσαρακοστή είναι το χρονικό εκείνο διάστημα που αρχίζει την Καθαρά Δευτέρα και τελειώνει το Μεγάλο Σάββατο, αριθμεί σαράντα μέρες γι' αυτό λέγεται και Τεσσαρακοστή ή Σαρακοστή.

Καθιερώθηκε τον τέταρτο αιώνα και αρχικά διαρκούσε έξι εβδομάδες ενώ αργότερα προστέθηκε και η έβδομη εβδομάδα. Τη λέμε και μεγάλη Τεσσαρακοστή για να την ξεχωρίσουμε από την νηστεία που προηγείται των Χριστουγέννων.

Τελείται σε ανάμνηση της νηστείας των σαράντα ημερών που τήρησε ο Ιησούς στην έρημο. Της Μεγάλης Τεσσαρακοστής προηγούνται οι αποκριές οι οποίες διαρκούν τρεις εβδομάδες. Αρχίζουν την Κυριακή του Τελώνη και Φαρισαίου και τελειώνουν την Κυριακή τη Τυρινής ή Τυροφάγου.

Την πρώτη εβδομάδα των αποκριών τη λέγανε Προφωνή. Τη λέγανε έτσι γιατί τότε διαβιβάσαν τον ερχομό των αποκριών. Την Κυριακή του Τελώνη και Φαρισαίου ανοίγει το Τριώδιο το οποίο είναι ένα βιβλίο της Εκκλησίας, που περιέχει ύμνους που ψάλλονται την κινητή περίοδο από την Κυριακή του Τελώνη και Φαρισαίου μέχρι και το Μεγάλο Σάββατο.

Η Καθαρή Δευτέρα λέγεται Καθαρή γιατί την ημέρα αυτή οι Χριστιανοί «καθαρίζονται» σωματικά και πνευματικά και από τότε αρχίζει ένας αγώνας που τελειώνει το Πάσχα.

Η Μεγάλη Σαρακοστή χαρακτηρίζεται από νηστεία και αποχή από ορισμένες τροφές όπως είναι τα κρέατα, τα ψάρια, τα αυγά, τα γαλακτομικά προϊόντα, το κρασί και το λάδι. Την περίοδο αυτή κορυφώνεται η νηστεία και η προσευχή των πιστών και ο χαρακτήρας τους ανυψώνεται και εδραιώνεται πνευματικά και με τα μέσα αυτά, της προσευχής, της νηστείας και με ό,τι άλλο μας συμβουλεύει η εκκλησία μας, προετοιμάζονται να δεχτούν τον Βασιλέα Χριστό.

Για την περίοδο αυτή, ο Απόστολος των εθνών Παύλος, μας άφησε μια υποθήκη και μας συμβουλεύει λέγοντας «Ξεχνώ αυτά που είναι πίσω μου και κάνω ό,τι μπορώ για να φτάσω αυτά που βρίσκονται μπροστά μου. Αγωνίζομαι να τερματίσω και προσβλήπω στο βραβείο της πρόσκλησης του Θεού.»Ας καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να την τηρήσουμε.

Εύχομαι σε όλους καλή Σαρακοστή και καλό Πάσχα.

Ηλιούπολη, 26 Μαρτίου 2019

Γράφει ο
Στέφανος
Κων. Γιωτάκης

Τα Ιωάννινα γιόρτασαν την 106η επέτειο της Απελευθέρωσής τους

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Παρόντες ήταν οι βουλευτές Γιάννης Στέφος, Χρήστος Μαντάς, Κώστας Τασούλης, ο ευρωβουλευτής Θοδωρής Ζαγοράκης και η Τομεάρχης της ΝΔ Άννα Μισέη Ασπμακοπούλου. Οι περισσότεροι Γιαννιώτες.

Το εορταστικό κλίμα επικράτησε και τις προηγούμενες μέρες με μια σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων ιστορικής σημασίας, όπως ο Μπιζάνιος Δρόμος, η εκδήλωση στα Τσερίτσανα προς τιμή των γυναικών που αγωνίστηκαν για την Απελευθέρωση, κατάθεση στεφάνων στον Τύμβο Μπιζανομάχων στη Μανωλιάσσα κ.α.

Μηνύματα ενότητας, αλληλ και μηνύματα αισιοδοξίας για ένα καλύτερο αύριο, έστειλαν οι πολιτικοί παράγοντες του τόπου, με την ολοκλήρωση των εκδηλώσεων για την Απελευθέρωση των Ιωαννίνων.

Ο Περιφερειάρχης Ηπείρου, Αλέξανδρος Καχριμάνης, στο μήνυμά του τόνισε την ανάγκη της ενότητας ώστε όλοι μαζί να αλληλέξουμε σελίδα στον τόπο.

«Δεν έχει κανένας το δικαίωμα να μη βάζει πλάτη ώστε αυτή η πατρίδα τελικά να είναι πατρίδα με αξίες και με αγώνα. Και επιτέλους να μην είμαστε επιδερμικοί και να ασχοληθούμε με την ουσία.

Πρέπει ότι μας χάρισε ο Θεός αυτόν τον ήλιο και αυτό το περιβάλλον μέσα σε αυτά να στηρίξουμε την παραγωγική μας διαδικασία και να είμαστε πραγματικά ελεύθεροι και όχι ο κάθε ένας απ' έξω να μας επιβάλλει όρους. Λέγεται ότι βγήκαμε από τα μνημόνια. Εάν δεν κάνουμε δουλειά ουσίας δεν θα βγούμε ποτέ από τα μνημόνια. Αυτή είναι η μία παράμετρος και η δεύτερη είναι ότι επιτέλους όλοι μαζί και ουδείς έχει το δικαίωμα να διαχωρίζεται από τον κόσμο να μην σκέφτεται την ουσία της υπόθεσης που είναι: μία Ελλάδα δυνατή με αξίες και αρχές όπως μας την έδωσαν οι πρόγονοί μας», είπε μεταξύ άλλων.

Επιτυχία – Συγχαρητήρια

•Ο Παναγιώτης Ρίζος του Γεωργίου και της Μαρίας Τζίμα, πέρασε στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) στο τμήμα Βιολογίας.

•Η Νίκου Αθανασία του Ιωάννη και της Νικολέτας, πέρασε στο Παιδαγωγικό στο Βόλο. (2018-2019)

•Η Νίκου Παρασκευή του Ιωάννη και της Νικολέτας, πέρασε στο Παιδαγωγικό Ειδικής Αγωγής στο Βόλο. (2017-2018)

Τ'αχνάρια συγχαίρουν τους επιτυχόντες και τους εύχονται καλή σταδιοδρομία!

Φωτογραφικά στιγμιότυπα από την επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο πεσόντων 1912-13

Ματιές στο παρελθόν

Φωτογραφίες που μας ταξιδεύουν πίσω στο χρόνο

Απόκριες γύρω στο 1970, στη Μανωλιάσσα στο μαγαζί του Τάκη Σάββα. Διακρίνονται από αριστερά, Γιάννης Α. Μπέλλος, Αγαθοκλής Γ. Ντάφλος, Κλέαρχος Π. Μπέλλος

Διακρίνονται από αριστερά, Αντώνιος Γιωτάκης, Θωμάς Λιόντος - και Κλέαρχος Π. Μπέλλος

Πάσχα στη στάνη του κουμπάρου

Ένα πρωί τα πασκαλόγιορτα, με πήρε η Βάβω επισωκάπουλα στον Καρά, να πάμε στη στάνη του κουμπάρου μας. –Του κουμπάρου μας; –Ναι μάτια μου του κουμπάρου μας. Είχε βαφτίσει ο τσέλιγκας κάποτε ένα παιδί της Βάβως, κι άσχετα αν αυτό πέθανε από μωρό ή αν πέρασε από τότε μισός αιώνας, η κουμπαριά έμεινε-άρρηκτος δεσμός συγγένειας - και κάθε άνοιξη, η Βάβω ξεκίναγε με κρασί, ρακί και πετιμέζι να καμάρωση τα κοπάδια του κι υστέρα να γυρίσει φορτωμένη μυζήθρες και χλωρό τυρί. Ήταν μια ανταλλαγή προϊόντων ανάμεσα στους απλούς εκείνους ανθρώπους, γινότανε με την έκφραση των αγνότερων αισθημάτων.

Γλυκοχάραζε όταν ξεκινήσαμε. Καβαλικέψαμε στο πέτρινο πεζούλι της οξώπορτας κι αφού χτύπησε ο Καράς το μπροστινό πόδι του στο χώμα και φύσηξε δυνατά τα ρουθούνια του, σήκωσε περήφανα το κεφάλι τινάζοντας τη χαίτη και τράβηξε γρήγορα το δρόμο. Ο πρώτος σταθμός έγινε κοντά στ' αμπέλια. Μονάχος του σταμάτησε ο Καράς συνηθισμένος μπροστά στο χαλασμένο μισότοιχο της Αϊτριάδας. «Κατέβα ψυχή μ' ν' ανάψουμε ένα κερί στη χάρη της». Η παλιά πόρτα της εκκλησιάς έτριξε και τα χόρτα παραμέρισαν από το σκαλοπάτι.

Έκανα ότι κ' η Βάβω μου. Τρεις μετάνοιες, καμιά

Της Χρυσάνθης Ζιτσαίας

δεκαριά σταυρούς και φίλησα μ' ευλάβεια πολλή τις εικόνες με τ' ασημένια χέρια και πόδια, ανάλογα με τα ταξίματα και τις αρρώστιες των συγχωριανών μου, στο θάμα της, Ύστερα σταθήκαμε στα πηγάδια να ποτίσουμε το ζώο και να δροσιστούμε, και σαν ξανακαβαλικέψαμε, ο Καράς μ' αποφασιστικό πια βήμα και γρήγορο, τράβηξε τα φιδωτά μονοπάτια, ανάμεσα από φράχτες μ' αγριοτριανταφυλλίες κι από ρεματιές και ρουμάνια.

Στο δρόμο συναπαντούσαμε κανένα τσομπάνο ή

αγωγιάτη και μας καλημέριζαν πρόσχαρα και θαρρετά. – Ώρα καλή Βάβω». Κι η απάντηση πήγαινε πιο θερμή και στοργική. «Να είσαι καλά γυιέμ'».

Ο ήλιος ήταν ψηλά όταν φτάσαμε. Πρώτα απαντήσαμε τον Τάσο, ένα τσομπανόπουλο αμούστακο μ' άσπρη πουκαμιά, να πελεκάει αγκλίτσες και κουτάλια στον ίσκιο μιας θεόρατης βαλανιδιάς. «Τα πλουμιστά χουλιάρια τάφτιαξα, μόνε να δούμε τί γάλα θα φάτε, μέρες που ήρθατε», μας είπε γελώντας.

Η Βάβω το πήρε για χωρατό. Εγώ έσκυψα πάνω στα πελεκημένα ξύλα με τα λογής λογής, σχέδια και τις αναπαραστές. Ένα φίδι, ένα πουλί μ' ανοιγμένα φτερά, έναν πολεμιστή με τ' άρματα κι άλλα πολλά. Μου είχαν τραβήξει όλη την προσοχή, όταν με τρόμαξε ένα δυνατό σφύριγμα που αντήχησε σ' όλη τη ρεματιά.

Σήκωσα το κεφάλι κι είδα τον Τάσο νάχει τα δυο δάχτυλα στο στόμα και να σφυρίζει για δεύτερη φορά. Ήταν το σύνθημα να μαζέψουν τα σκυλιά τους..

Σε λίγο οι κουμπάροι έτρεχαν με χαρά να μας καλωσορίσουν. – «Χστός Ανέστ'» λέει η Βάβω μου – «Ε κουμπάρα μη βιάζεσαι θα 'ρθει κ' η Πασκαλιά».- «Αμ η Πασκαλιά ήρθε» ξανάπε σαστισμένη – «Ήρθε η Πασκαλιά στη Ζίτσα;» – «Και στη Ζίτσα και στην Καρίτσα και σ' όλα τα χωριά».

συνέχεια στη σελ. 6

Γνωριμία με τα μνημεία των Ιωαννίνων

συνέχεια από τη σελ. 1

Ο Νιούμπολντ (Thomas Palmer Newbould), ήταν θερμός Φιλελλήνας, ώριμο τέκνο της Αγγλικής διανόησης και σημαντικό πολιτικό στέλεχος των Ριζοσπαστών του Φιλελεύθερου κόμματος στο Λονδίνο και στο Μπίρμινχαμ.

Είχε πολεμήσει ως εθελοντής στον Ελληνοκύπριο στρατό στη διάρκεια του Ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897. Όταν άρχισε ο Α' Βαλκανικός πόλεμος, κατατάχτηκε για δεύτερη φορά ως απλός εθελοντής στρατιώτης στις τάξεις του Ελληνοκύπριου στρατού.

Πολέμησε στην πρώτη γραμμή στο μέτωπο της Μακεδονίας στις μάχες στα Στενά του Σαρανταπόρου,

«Ο ήλιος του έδινε μάχη παρά τον Προφήτην Ηλία». Οι διμοιρίες του ήλιου είχαν ταχθεί καταλλήλως προς απόκρουση του εχθρού. Ο Νιούμπολντ, ανεξήτησε μια θέσιν ηγεμονική. Ήθελε να είναι ψηλά δια να βλέπει καλά. Και ανερχόταν εις την πλαγιά του διπλανού βουνού. Εκεί εδόθη χάλαζαν

σφαιρών, αι οποίαι τίποτε δεν του προσέθεσαν εις συγκίνησιν. Ετοποθετήθη πίσω από έναν βράχον, ήναψε το τσιμπουκάκι του, το εστήριξε εις το αριστερόν άκρον των χειλέων του και ήρχισεν να πυροβολή χωρίς να βιάζεται.

Εσκόπευε καλά και επυροβόλει...ήτο γενναίος εις τα όληα του. Το εχθρικό πολυβόλον εμαίνετο εναντίον του και ο καπνός από το τσιμπουκάκι του εξηκολούθει να δίδη στόχον...δεν επτοίθη ούτε από την χάλαζαν των οβίδων, αι οποίαι ερρίπτετο προς το μέρος του. Ο Νιούμπολντ εξηκολούθει πάντοτε να πυροβολή μετά την καλήν σκόπευσιν, έως ότου μια εχθρική σφαίρα του αφήρσεν τον ήλιον. Εκεί οπίσω από τον βράχον του Ηπειρωτικού βουνού έσβυσεν η ζωή του Νιούμπολντ, χωρίς να σβύση και το όνειρόν του. Το σώμα του αναπαύεται ήδη μακαρίως εις τους κόλπους της δευτέρας του μητρος, η οποία με εξαιρετικόν πόνον το περιπτύσσεται».

Τιμώντας τη μνήμη τους η κοινωνία των Ιωαννίνων:

α) Έστησε στήλη στο Αήσος των ηρώων της κάτω κεντρικής πλατείας. Πρόκειται για μια μαρμάρινη στήλη η οποία θυμίζει τις αντίστοιχες στήλεις που υπάρχουν στα νεκροταφεία. Στην κορυφή της υπάρχει μαρμάρινη λήκυθος τυλιγμένη με μανδύα. Στην πρόσοψη της υπάρχει ανάγλυφος σταυρός τυλιγμένος με δάφνινο στεφάνι. Πάνω από τον σταυρό αναγράφονται τα λόγια:

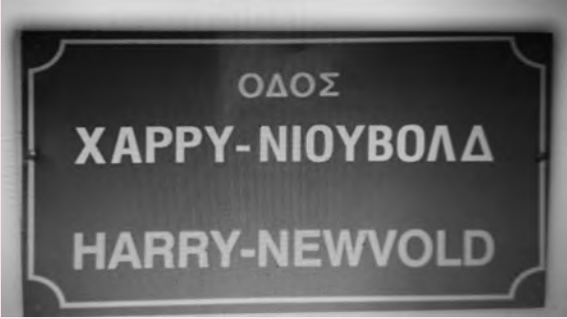

Η ΗΠΕΙΡΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΥΠΕΡ
ΑΥΤΗΣ
ΠΕΣΟΝΤΑΣ ΑΓΓΛΟΥΣ
Ακολουθούν κάτω από το σταυρό τα ονόματα των πεσόντων και το έτος θανάτου:
ΧΑΡΥ
+ 1897
ΝΙΟΥΒΟΛΔ
+ 1912
Στη βάση του γλυπτού αναγράφονται τα λόγια:
ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΤΙΜΗ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΑΣ

Το μνημείο στήθηκε το 1925. Δεν αναφέρεται πουθενά το όνομα του γλύπτη. Το έργο έχει πολλούς ομοιότητες με το μνημείο πεσόντων του 1897 που βρίσκεται στο προαύλιο της Περιβλεπτού και κατασκευάστηκαν με εννέα έτη διαφορά οπότε εικάζω πως ο δημιουργός υπήρξε ίδιος και στις δυο περιπτώσεις.

και β) Έδωσε το όνομά τους σε οδό της πόλης των Ιωαννίνων.

Αρχικά ο Δήμος Ιωαννιτών έδωσε το όνομα του Χάρρυ σε οδό της πόλης των Ιωαννίνων. Στη συνέχεια το έτος 1960 η οδός Χάρρυ με την αριθ. 167/1960 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ιωαννιτών μετονομάστηκε σε οδό Δημητρίου Ιωαννίδου, Δημάρχου. Τελικά το όνομα των Χάρρυ - Νιούμπολντ δόθηκε σε οδό της πόλης των Ιωαννίνων το έτος 1975 με την αριθμ. 40/1975 απόφασή του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ιωαννιτών. Η οδός Χάρρυ - Νιούμπολντ βρίσκεται στην περιοχή των Αμπελοκήπων και είναι παράλληλη προς την οδό 8ης Μεραρχίας.

στα Σέρβια της Κοζάνης και στα Γιαννιτσά και μπήκε απελευθερωτής στη Θεσσαλονίκη. Στη συνέχεια το 1ο Σύνταγμα πεζικού της II Μεραρχίας, στο οποίο ανήκε ο Νιούμπολντ, πολέμησε στη Βόρειο Ήπειρο και απελευθέρωσε τους Άγιους Σαράντα.

Τέλος έφθασε μέσω Πρέβεζας στο μέτωπο των Ιωαννίνων. Σκοτώθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1912, πολεμώντας εκ του συστάδην, εναντίον μονάδας του Τουρκικού στρατού, στο ύψωμα Προφήτης Ηλίας, στο χωριό Μανωλιάσσα, λίγα χιλιόμετρα έξω από τα Γιάννενα, χωρίς να μπορέσει να δει την απελευθέρωση της πόλης, στις 21 Φεβρουαρίου 1913.

Ο Νιούμπολντ, αποτέλεσε την εμβληματική μορφή για τους συναδέλφους του στρατιώτες, που τον λάτρεψαν και τον κράτησαν βαθιά μέσα στην ψυχή τους, καθώς υπήρξε γίγας τους, το πρότυπο μαχητή, που πεζοπόρησε μαζί τους, στους σκοτεινούς δρόμους της ελληνικής υπαίθρου και πολέμησε δίπλα τους, στα πεδία των μαχών, από τον Σαραντάπορο έως την Μανωλιάσσα.

Στην εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ», στις 5 Ιανουαρίου 1913 ένας ανώνυμος τραυματίας που επέζησε των μαχών, αναφέρεται στις τελευταίες στιγμές του Νιούμπολντ:

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Τ' αχνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία-αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο: **Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13** Πολεμική Έκθεση του Γενικού Editorial Στρατού.

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Μετά τας αντικαταστάσεις ταύτας τας γενομένας κατά την νύχτα της 12-13 Ιανουαρίου, η IV Μεραρχία διέθετεν επί του τομέως αυτής από του οροπεδίου Άνω Θεριακίσι μέχρι του χωρίου Μανωλιάσσης κατά σειράν εκ του δεξιού τα III)9ον, I)7ον, III)7ον, III)1ον, III)11ον και II)11ον τάγματα εν πρώτη γραμμή όπισθεν δε τούτων, εν δευτέρα γραμμή, εν μεν τη δεξιά πτέρυγι το II)9ον τάγμα, εν δε τη αριστερά πτέρυγι το 8ον σύνταγμα πεζικού. Όσον δ' αφορά το I)9ον τάγμα εξηκολούθει τούτο παραμένον ως στήριγμα του πυροβολικού στρατιάς εις το άκρον δεξιόν του τομέως της Μεραρχίας, ενώ το I)11ον τάγμα ευρίσκετο εις το αποσπασμα Ολύτσια.

Το απόσπασμα τούτο εξηκολούθει απρακτούν εις την περιοχήν Μεληγκούς-Αλεποχώρι-Δραμεσού-Αγία Αναστασία-Μπαουσίου, καλύπτον το αριστερόν της IV Μεραρχίας. Το I)11ον τάγμα κατείχε το χωρίον Αγία Αναστασία και τους λόφους τους επικρατούντος της οδού Παραμυθιάς – Ιωαννίνων.

Δε. Το Γενικόν Στρατηγείον κατόπιν προτάσεως του τέως διοικητού του Στρατού Ηπείρου (1) ενέκρινε δια διαταγής της 22ας ώρας την σύνθεσιν του Επιτελείου του τμήματος Στρατιάς (2).

Δι' ετέρας διαταγής της ιδίας ώρας διέτασσε τας Μεραρχίας ν' αναφέρωσι τον χρόνον, καθ' ον θα κατελάμβανον τας διαταχθείσας από της προηγουμένης θέσεις (3), ώριζε δε όπως τηρώσι προκεχωρημένην γραμμήν προφυλακών, εις τρόπον ώστε το επίλοιπον της δυνάμεως αυτών, συγκεντρούμενον όπισθεν, να δύναται ν' αναπαύηται.

Επίσης διέταξε την II Μεραρχίαν όπως βεητώσῃ την διάταξιν των εν πρώτη γραμμή τμημάτων της, διαιρούσα το μέτωπόν της εις υποτομείς και περιορίζουσα την δύναμιν των δια προφυλακάς διατεθ-σομένων τμημάτων της.

Την 19ην ώραν εξέδωκε διαταγήν δι' ης διετάσσετο η αποστολή αξιωματικού του επιτελείου του εις Χάνι Φτελιάς προς οργάνωσιν εκεί κέντρου συλλογής πληροφοριών.

Την 20ην τέλιος ώραν, εν συνεχεία τηλ/κής συ-νεννοήσεως αξιωματικών του Γενικού Στρατηγείου μετά του προσωπάρχου του Υπουργείου των Στρατιωτικών ο Αρχηγός του Στρατού ανέφερεν εις τον Βασιλέα, τον Πρωθυπουργόν και το Υπουργείον των Στρατιωτικών την γενικήν τακτικήν κατάστασιν, όπως αυτή παρουσιάζετο καθ' ον χρόνον ανελάμβανε τα

καθήκοντά του ως Αρχηγού και του Στρατού Ηπείρου.

Το Υπουργείον των Εξωτερικών, γνωρίσαν εις το Γενικόν Στρατηγείον τας παρουσιαζομένας εις Λονδίνον διαφοράς γνωμών μεταξύ των Μεγάλων Δυνάμεων δια τον καθορισμόν των συνόρων της Αθ-βανίας, συνίστα την επίσπευσιν της καταλήψεως της Ηπείρου.

Κατά την ημέραν ταύτην, ως και κατά την προηγουμένην απεστά-λησαν εξ Ιωαννίνων πληροφορίαι περί του τουρκικού στρατού, συμ-φώνως προς τας οποίας η δύναμις αυτού ανήρχετο εις 27.000 ανδρών. Συμπληρωματικές πληροφορίες επί του αυτού αντικειμένου παρέσχον και δύο στρατιώται χριστιανοί του 69ου συντάγματος πεζικού αυ-τομολήσαντες προς τας γραμμάς της Στρατιάς.

13 Ιανουαρίου.

Αε. Τμήμα Στρατιάς. Ο τέως διοικητής του τμήματος Στρατιάς ανεχώρησε λίαν πρωί εκ Κορύτιανης δια Μανωλιάσαν προς ανάληψιν της διοικήσεως της IV Μεραρχίας.

Ο αναηγών προσωρινώς το τμήμα Στρατιάς διοικητής της VI Μεραρχίας διέταξε την Μεραρχίαν ταύτην όπως προβή εις αναγνωρίσεις των οχυρωμάτων του Μπιζανίου επί τη προόψει παρασχεθσομένης συνδρομής προς της VIII Μεραρχίαν. Επίσης επί τη αιτήσει της VIII Μεραρχίας διέταξεν ουλαμόν της 3)III ορειβατικής πυροβολαρχίας να μεταβή εις Αε-τορράχην, εις την διάθεσιν της Μεραρχίας ταύτης.

Η VI Μεραρχία ετακτοποίησε την διάταξίν της, μετά την αναχώρησιν των εις Τσούκαν λόχων μηχανικού των II και VIII Μεραρχιών προς συνάντησιν των Μεραρχιών, εις ας οργανικώς υπήγοντο.

Το 18ον σύνταγμα πεζικού απεχώρησεν εξ Αετορράχης πλην τριών λόχων του ευρισκομένων εν προ-φυλακαίας και επανήλθεν εκ νέου της Ελληνικόν. Εκείθεν δύο λόγοι του I τάγματος το εις τον αυχένα Τσούκας εγκατεστημένον εν προφυλακαίς ανεξάρ-τητον τάγμα (διλοχία).

Το I)17 τάγμα εγκατεστάθη εν προφυλακαίας εις τον αυχένα Αγίου Γεωργίου δυτικώς του χωρίου Εθ-ληνικόν.

Επίσης η 1) III ορειβατική πυροβολαρχία ανεχώρησε την πρωίαν δια Μανωλιάσαν τεθείσα υπό τας διαταγάς της IV Μεραρχίας.

Η μάχη της Μανωλιάσσας

Η VIII Μεραρχία διήλθεν εν σπουχία την ημέραν ταύτην. Η 2) II ορειβατική πυροβολαρχία ανεχώρησε την πρωίαν μεταβαίνουσα εις Μανωλιάσαν, εις την διάθεσιν της IV Μεραρχίας. Ο διοικητής της Μεραρχίας διέταξε τον διοικητήν των λόχων μηχανικού όπως προβή εις αναγνώρισιν προς κατασκευήν οδεύσεως εξ Αετορράχης προς τας προφυλακάς της II Μεραρχίας επί τω σκοπώ μεταφοράς εις Αετορράχην πεδικούν πυροβολικού.

Η II Μεραρχία παραμένουσα εις τας θέσεις της παρηνωχλείτο υπό του εχθρικού πυροβολικού.

Κατόπιν αιτήσεως του διοικητού αυτής το Γενικόν Στρατηγείον ενέκρινεν, όπως συναληθάσσηται εις τας προφυλακάς και το ανεξάρτητον τάγμα το προσελθόν εκ Χίου.

Την ημέραν ταύτην ανέλαβε την διοίκησιν της Μεραρχίας ο παλαιός ταύτης διοικητής. Ούτος εξέδωκε διαταγήν περί αμυντικής οργανώσεως του εδάφους προς ασφαλή κατοχήν αυτού, καθώρισε δε τας γενικάς γραμμάς της υπηρεσίας των προφυλακών και του συνδέσμου μεταξύ των 1ου και 3ου συνταγμάτων πεζικού, ορίσας όπως ο τομεύς εκάστου συντάγματος τηρήται υφ' ενός τάγματος αντικαθιστα-μένου ανά 24 ώρας. Επίσης διέταξε την αντικατάστασιν του III)3 τάγματος δια του ανεξαρτήτου τάγματος, του δε II)7 τάγματος δια του 2ου ανεξαρτήτου τάγματος.

Την εσπέραν ανέφερε περί της τακτικής καταστά-σεως εις το Γενικόν Στρατηγείον, γνωρίσας επί πλέον εις τούτο ότι λόγω των κρουοπαγημάτων η δύναμις των 1ου και 3ου συνταγμάτων πεζικού είχε μειωθή σημαντικώτατα.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Πάσχα στη σtάνη του κουμπαρου

Συνέχεια από τη σελίδα 5

Ο κουμπάρος φούντωσε.- «Τι διάολο πως δεν ήρθε ο Παπασταμάτης να μας κοινωνήσει και να κάνουμε Πασκαλιά σαν χριστιανοί, όπως κάθε χρόνο;».

Μας κοιτούσανε μ' έκφραση μεγάλης δυσπιστίας και μόνο όταν έβγαλε η γιαγιά μου τα κόκκινα αυγά από τον τρουβά-απτά κι αναμφισβήτητα πασχαλινά σημάδια – οι κουμπάροι πίστεψαν πως ήρθε η Πα-σχαλιά κι ας μην είχαν έρθει ο Παπασταμάτης.- «Θα μας ξέχασε ο γέρος» φώναξε ο κουμπάρος εκτός εαυ-τού.- «Χστός Ανέστ'» είπε η Βάβω μου για να τον ημέ-ρωση -μην κολάζεσαι κάτι θάπαθε- κι άπλωσε το χέρι με το κόκκινο αυγό.- «Χστός Ανέστ'» είπαν όλοι – «κι' από χρόνου με γεια».

Η κουμπάρα άναψε το καντήλι μπροστά στο κόνι-σμα του αφέντη του Χρίστου κι ο Τάσος έρριξε μια ντουφέκια για να πληροφορηθούν όλοι οι πιστικοί τους το χαρμόσυνο γεγονός.

«- Η Πασκαλιά άργησε λίγο να ρθῃ σε μας ορέ παι-διά-είπε ο τσέλιγκας γελώντας- είμαστε κι αλάργα γλέπτετε, μπορεί νάχασε και το δρόμο, τόσα βουνά και ρουμάνια μπροστά. Μ' ας είναι κάλλιο αργά παρά ποτέ».

Τριγύρω στ' αναμμένο καντήλι σταυροκοπήθηκαν όλοι εκείνοι οι λιοψημένοι κι ευσεβείς άνθρωποι, εγώ δε, -πού πήγαινα σκολειό κι' ήξερα πολλά πράματα,- ανέλαβα κατά σύσταση της γιαγιάς μου να πω μερικά άγια γράμματα. Ανέβηκα σε μια κοτρώνα που χρησί-μευε για καρέκλα στο κονάκι, κι ανάμεσα σε κατανυ-χτική σιγή και θρησκευτική έξαρση έψαλλα όσα τρο-πάρια ήξερα και δεν ήξερα απ' εξώ. -Εν Ιορδάνη...- Χριστός γεννάται σήμεραν...- Βασιλειον τον μέγαν και τον Θεολόγον Γρηγόριον – Κανόνα πίστεως...-... κι αφού εξήντηλσα όλες τις θρησκευτικά γνώσεις μου, έψαλλα αντάμα με όλους με μεγάλη συγκίνηση το -Χριστός Ανέστη. Η επιτυχία, κατά γενικήν ομολογίαν ήταν θριαμβευτική ! Τα είπα χίλιες φορές καλύτερα

από τον παπά που τα τρώει μες τα δόντια του και δεν καταλαβαίνεις γρι. Ακλουθήσανε, τσουγκρίσματα αυγών, σούβλα και γλέντι ως το γέρμα που ξεκινήσα-με πάλι για το χωριό. Ο κουμπάρος την ώρα που μας αποχαιρετούσε μου είπε μ' αναστεναγμό.- «Κρίμα που δεν είσαι παιδί να γίνεις, παπάς».

Στο δρόμο πληροφορηθήκαμε από κάποιον Πρω-τοπαπαδίτη πως ο Παπασταμάτης, δεν ήταν που ξέ-χασε τον τσέλιγκα αλλά ήταν που τον κάλεσε ο θεός να κάνει 'κει πάνω την Ανάσταση κοντά του – «Ε κο-ρακοζώητος ήταν Θεός σχωρέστον». Η Βάβω δάκρυ-σε και σταυροκοπήθηκε. Εγώ δε σκέφτηκα στα σοβα-ρά και με πικρία τα σωστά λόγια του κουμπάρου μας. Κρίμα να μην είμαι αγόρι να γίνεις παπάς, μια που είχε τόση ανάγκη ο τόπος μας, κι εγώ τόσα προσόντα γι' αυτή δουλειά.

Αναδημοσίευση από την «Ηπειρωτική Εστία», τεύχος 12, Απρίλιος 1953

Λαογραφία - Παράδοση

Ποιμενικό λεξιλόγιο

- **γκουστέρα (η):** η σαύρα
- **γκρτζουπ (το):** όρθιο, στητό, υπονοεί και το ατίθασο
- **γρεντά:** βγαίνει από το "γρεντιά" που είναι το κεντρικό δοκάρι που κρατά την στέγη στα παλιά σπίτια. Μτφ. ο μεθυσμένος π.χ. "ο τζες είναι μπιτ γρεντά!"
- **δρομίτσα (η):** είδος ψαριού μικρό σε μέγεθος που ζει σε γλυκά νερά
- **ζαγκανιέμαι:** κουνιέμαι περίεργα, πάω γυρεύοντας π.χ. "μη ζαγκανιέσ' ωρε παιδί μ"
- **ζγώνω:** πλησιάζω σιγά-σιγά
- **ζιαπώνω:** συλλαμβάνω
- **θλάκι (το):** η θηλιά στο παντελόνι όπου κρέμεται η ζώνη
- **καλαμποτσιόκαλο (το):** ή και τσιόκαλο. Το απομεινάρι του καλαμποκιού.
- **κούμπλο (το):** ο καρπός της κουμπλιάς
- **θλάκι (το):** η θηλιά στο παντελόνι όπου κρέμεται η ζώνη
- **καλαμποτσιόκαλο (το):** ή και τσιόκαλο. Το

- απομεινάρι του καλαμποκιού.
- **κούμπλο (το):** ο καρπός της κουμπλιάς
 - **μπίμτσα (η):** το υπόγειο, το κελάρι
 - **μπιστόβλιακος (ο):** ο λαίμαργος
 - **μπλάνα (η):** κομμάτι (συνήθως φαγητού) με μέγεθος όσο η παλάμη, μια πιθαμή. π.χ. "έφαγα μια μπλάνα τρι"
 - **μπουρμπούτσαλα (τα):** "τρίχες", ο ύπνος
 - **ντιπ για ντιπ:** εντελώς παντελώς
 - **ντραμτζάνα (η):** μεγάλο γυάλινο δοχείο για οι-

- νοπνευματώδη ποτά
- **ξεμπλέσματος (ο):** μπιτ μπλετς
 - **ξεστοχάω:** ξεχνάω συνεχώς
 - **ξετσουμπρίζω:** βγάζω ένα-ένα τα σπόρια από το καλαμπόκι, βγάζω μία-μία τις ρόγες του σταφυλιού
 - **ξιουπαρμένος (ο):** ο εξωπραγματικός, σαλαϊσμένος, σιουργμένος
 - **οργιό (το):** το κρύωμα, χρησιμοποιείται με την έκφραση "με σήκωσε"
 - **πατριτζιάνα (η):** η μελιτζάνα
 - **παντζιάρ (το):** μυθοπλασία, ψέμα

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Μια κυρία τηλεφωνεί στη φίλη της και της λέγει «Εσπρωξα την πεθερά μου από το μπαλκόνι, εκείνη πιάστηκε από το κάγκελο και τώρα κρέμεται στο κενό. Πάντως για την ηλικία της καλά κρατιέται.»
2. Όσοι πουλάνε αυγά λένε πως τα αυγά είναι ημέρας. Αυτό είναι αλήθεια γιατί πραγματικά τα αυγά είναι ημέρας διότι οι κότες την ημέρα γεννάνε τα αυγά. Τη νύχτα οι κότες κοιμούνται.
3. Ο νιόπαντρος ρωτάει τη γυναίκα του αν έπλυνε τα ψάρια πριν τα τηγανίσει και εκείνη του απαντάει «Γιατί να τα πλύνω όλη τους τη ζωή μέσα στο νερό την έχουν περάσει.»
4. Όταν ο Καποδίστριας ήρθε στην Ελλάδα όχι

μόνο δεν είχε ολοκληρωθεί η απελευθέρωση της Χώρας αλλά οι ξένες επιρροές ήταν τόσο ισχυρές που σχεδόν ρύθμιζαν μόνες τους την εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Χώρας. Η εθνοσυνέλευση του Άργους απαίτησε από τον Καποδίστρια να ορκιστεί πως θα διατηρήσει την ανεξαρτησία της Ελλάδας από τις ξένες επιρροές και ο Καποδίστριας απάντησε «Πώς μπορώ να ορκιστώ ότι θα διαφυλάξω κάτι που δεν υπάρχει.»

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ-ΥΠΟΘΗΚΕΣ

1. Μη λες πάντα όσα γνωρίζεις, αλλά γνώριζε τα όσα λες.
2. Πολλές φορές μετάνιωσα επειδή μίλησα, ποτέ όμως επειδή εσιώπησα.
3. Λάλει ολίγα για τους άλλους και πολλά με τον εαυτό σου.
4. Φρόντιζε να σε κυβερνά το μυαλό σου. (Κλε-

Γράφει ο Στέφανος Κων. Γιωτάκης

- όβουλος ο Ρόδιος)
5. Να κρατάς μακριά από τη ζωή σου τη λύπη. (Μένανδρος)
 6. Όταν λες την αλήθεια δε θα κάνεις ποτέ λάθος. (Σοφοκλής)
 7. Τη γλώσσα μας τη λέμε μητρική, γιατί οι πατεράδες μιλάνε σπάνια.
 8. Ο Δημόκριτος έλεγε «Αυτός που θα βρει ένα καλό γαμπρό για την κόρη του θα αποκτήσει και ένα γιο. Εκείνος που θα βρει κακό γαμπρό θα χάσει και την κόρη του.»
 9. Ο Αβραάμ Λίνκολν έλεγε «Η ψήφος είναι πιο δυνατή από τη σφαίρα γιατί με τη σφαίρα μπορεί να σκοτώσεις τον εχθρό σου, με την ψήφο σου όμως μπορεί να σκοτώσεις το μέλλον των παιδιών σου.»

Νίκου Γεωργία

Λογίστρια Α τάξεως

Ερμού 88

Α όροφος

Τ.Κ 19 200 - Ελευσίνα

e-mail:nikou-g@ath.forthnet.gr

Τηλ. 210 55 43 398

Κιν. 6972 002 141

Χ. Χατζή & Α. Ίσκου

Παιδικά - Βαπτιστικά

Ι. Στεφανή & Πλάτωνος 1, Ασπρόπυργος, τηλ. 210.5578764

ΓΑΜΟΣ & ΒΑΠΤΙΣΗ

Στολισμοί - Δεξιώσεις

- Μπομπονιέρα
- Πρόσκληση
- Γλυκό

ΚΙΚΗΣΙΑΝΗ ΖΩΗ TZIMA

Τηλ.: 697 8073201

210-5578206 ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΙ ΡΑΦΗΝΑΣ

ΤΗΛ.: (22940) 23356

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ

«Η ΤΡΑΤΑ»

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Το στέκι για καλοφαγάδες

ψάρια φρέσκα • Αστακοί

Καραβίδες • Καθαμαράκια

από την Τράτα μας

κατευθείαν στα κάρβουνα

Αξιοπρεπές περιβάλλον

ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ

ΤΗΛ. (0294) 94794

Λίγ' απ' όλα ... για όλα

Φίλες και φίλοι γεια σας,

✎ «Δεν ήρθε πρώιμα η Άνοιξη κι ουδέ το Καλοκαίρι. Χαιρόμαστε, χορεύουμε και ψιλοτραγουδάμε, γιατί ελευθερωθήκαμε, αιγτέ, τα Γιάννενά μας!»

Τα Γιάννενα μετρούν 106 χρόνια ελεύθερης ζωής.

Η 21η Φεβρουαρίου του 1913 ήταν η μέρα που η ιστορική αυτή πόλη, η πόλη των θρύλων, των παραδόσεων, των γραμμάτων και του πολιτισμού, μετά από 482 πικρά και δύσκολα χρόνια (όσο διήρκησε η τουρκική κυριαρχία), ξύπνησαν ελεύθερα και απαλλαγμένα από το σκοτάδι που είχε επιβάλει ο τουρκικός ξυγός.

Η επέτειος, αυτή αποτελεί το χρυσό κρικό της ένδοξης Ελληνικής Ιστορίας μας, που συνδέει γερά τη γενιά του 1821,με τη γενιά του 1940. Από τη μεγάλη αυτή νίκη του στρατού μας ξαφνιαστήκαν έλληνες και φιλέλληνες που μέσα σε λίγους μήνες η Ελλάδα διπλασιάστηκε πληθυσμιακά.

Η επέτειος αυτή, συγκαίνει ιδιαίτερα τόσο τους Ηπειρώτες, όσο και τους πανέλληνες, γιατί ο ένδοξος ηρωικός στρατός μας, ύστερα από πολλές θυσίες, υπεράνθρωπες προσπάθειες και κακουχίας αψηφώντας το δριμύ ψύχος, κατάφερε να συντρίψει τις τέσσερις (4) μεραρχίες τις Τούρκικες, στο Ηρωικό Μπιζάνι και να μπει περήφανα ελευθερωτής στα Γιάννενα και να φέρει παντού τη χαρμόσυνη είδηση: “Τα Γιάννενα είναι ελεύθερα.

✎ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟΠΕΦΤΙΣΙΟ ΑΥΓΟ.

Μαύρο Πάσχα της σκλαβιάς, το Πάσχα του 1941.

Ο ανεμοστρόβιλος του πολέμου μας είχε τινάξει μακρινά από τα Γιάννινα, σ' ένα κεφαλοχώρι της Τριχονίας, κι εκεί το περάσαμε. Βδομάδα των παθών, η Μεγάλη αυτή Βδομάδα για την Ελλάδα μας.

Σε μας εκεί πέρα, δεν είχε φτάσει ακόμα ο σίφουνας της καταστροφής· μα είχαμε κηόλας δοκιμάσει τα πρώτα ρίγη και τις πρώτες αγωνίες της: τα γερμανικά στίφη, είχαν εισβάλει ακρόατητα στην Ήπειρο, στα Γιάννινα.

Μαύρο Πάσχα που περάσαμε κι εμείς εκεί κάτω στο Κεφαλόβρυσο!.. Οι δικοί μας, τάχα τι να γινόταν; Κι έπειτα... η ντροπή, η απόγνωση της σκλαβιάς, της ήττας...

Σα γυρίσαμε στην πατρίδα, βρήκαμε θρονιασμένους τους γερμαναράδες. Ξαναβρήκαμε τους δικούς μας, συμμαζευτήκαμε, ψευτοζούσαμε. Ξαναβρήκαμε και την κυρά.

- Βγένω, την καλή γρηούλα και γειτόνισσά μας, που όμως, η καϊμένη, είχε μείνει τώρα έρημη, παντέρημη: ο πόλεμος, της έφαγε το μοναχογυιό της. Τι να της πεις; Πώς να την παρηγορήσεις; Το σπήτι της κι αυτή η ίδια, πνίγηκαν στα μαύρα· ως και την οξώπορτα ακόμα είχε μαυροβάψει.

Συχνά πήγαινα στο σπήτι της – όπως δα και πρώτα – και τα κουτσολέγαμε· ποιόν άλλον είχε κι α υτή η μανυρόημοιρη; είχε χάσει πια το κέφι της και το συνειθισμένο της χαμόγελο: πικρός κι αγιάτρευτος καϊμός...

*

Τη χρονιά που είχαν φύγει οι Γερμανοί, τέτοιοι καιρό, ανήμερα τη Μ. Πέφτη, πέρασα μια στιγμή να την ιδώ· ήμουν δα σα σπητιακός.

Το σπήτι της, όπως πάντα, τα μαύρα· το χαμηλοτάβανο και στενάχωρο μαντζάτο, το ίδιο· μα σαν να ξεχώρισα κάποια ιδιαίτερη σήμερα φροντίδα στο σιγύριο. Κάθησα κι αρχίσαμε τις συνειθισμένες μας κουβέντες, στις οποίες πάντα περνούσε κι ο καϊμένος ο Πάνος της.

Κοντά μου, στο χαμηλό παράλι στη γωνιά, τα εικονίσματα, οι δάφνες των Βαγίων, το Αγίασμα, το λάδι από τον τάφο του Αη-Γεώργη, τα μεγαλοπεφτήσια αυγά και το καντάλι, αναμμένο σήμερα. Σαν κάτι όμως ιδιαίτερο να μου φάνταζε στη φωνιά αυτή σήμερα: δύο φρεσκοβαμμένα κόκκινα αυγά, κι ένα τρίτο ακόμα, πιο μουντό, πιο παρδαλό.

Παραξενεύτηκα: Έβαψε φρέτος αυγά η κυρά Βγένω; πώς τώπαθε! με τέτοια βαρεία λύπη!...

Το μάτι μου ξαναγύρισε εκεί πιο περιέργο; Το μεσιανό αυγό ξεχώριζε πιο βαθύ, πιο σκουρό, σχεδόν βυσσινί· έτσι σαν κακοβαμμένο, σαν τοπιάρικο και παληό. Πήρε την επίμονη ματιά μου η κυρά-Βγένω, και βιάστηκε να μου ικανοποιήσει την περιέργεια που μάντευε.

- Τ' αυγά κυττάς, παιδί μου; ρώτησε θλιβερή. Η γειτόνισσα η κυρά-Λένκω, μου τάφερε, γυιέ μου, για το καλό, Μεγάλη Πέφτη που είνε σήμερα, η πρώτη της Λευτεργιάς μας.

Ένα δάκρυ χάραξε στο μαραμένο πρόσωπο.

- Το μεσιανό, παιδί μου – συνέχισε κι αναστέναξε, - είνε του Πάνου μου· του είχα στείλει τότες μ' ένα φίλο του μερικά αυγά από την κόττα μας μέσα σ' ένα μαντυλάκι·

πλησίαζε το Πάσχα, κι είπα, ας φάει και κανένα αυγό από τη μάννα του, κι ας ήταν κι άβαφο· μα τον βρήκε ανήμερα το πικραμμένο βόλι· και καθώς έγυρε, το αίμα του μούσκεψε το σακκίδιο όπου τάχε φυλαμμένα. Μαζί με άλλα πράμματά του, μου τάφερε κι αυτά στην υποχώρηση ο ίδιος φίλος του. Χρόνια τώρα, δε μου βαστούσε η καρδιά να ξανακυττάξω στη σκοτεινή γωνιά που τάχα αποθέσει... Μα σήμερα, γυιέ μου, καθώς η κυρά – Λένκω μούφερε τα δικά της, την παρακάλεσα να βάλει μαζί μ' αυτά στα κονίσματα, κι ένα από κείνα του Πάνου μου: ύστερα από τόσα χρόνια, θα γιορτάσουμε και πάλι λεύτεροι την Ανάσταση, διπλή για μας Ανάσταση. Κι είπα: - Δοξα-σμένος νάνε ο Μεγαλοδύναμος! μου τον πήρε· μα το αίμα του, δε χύθηκε στα χαμένα. Και μαζί με τ' αυγά του Χριστού μας, είπα, ας βάλω η δύσμοιρη κι αυτό.

*

Δυο πικρά δάκρυα κύλησαν στο ρυτιδωμένο και πικραμένο πρόσωπο. Η συγκίνηση μ' έπνιγε· κι έχυσα μαζί της κι εγώ ένα δάκρυ συμπόνιας, ευγνωμοσύνης μνημό-συνου και πικραμμένης χαράς για το νεκρό της.

Δ. ΣΑΛΑΜΑΓΚΑΣ

✎ Οι 20 φράσεις του Ευαγγελίου που όλοι χρησιμοποιούμε!

«Μετά βαϊων κι κλάδων, μωρές παρθένες, Το μεν πνεύμα πρόθυμον, η δε σαρκ ασθενής, Από τον Άννα στον Καϊάφα, Σ'ν είπας», είναι μόνο κάποιες από τις ευαγγελικές φράσεις που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα όλοι μας!

Η Μεγάλη Εβδομάδα διαχέεται μέσα από διάφορες ευαγγελικές φράσεις στην καθημερινότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Από την Κυριακή των Βαϊων και την πανηγυρική είσοδο του Ιησού, στην Ιερουσαλήμ «επί πόλων όνου», διατηρούμε στην καθημερινότητα τη φράση «μετά βαϊων και κλάδων»

ελάχιστα παραφρασμένη από το κείμενο του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου: «Τη επαύριον όχλος πολὺς ο ελθών εις την εορτήν, ακούσαντες ότι έρχεται Ιησούς εις Ιεροσόλυμα, έλαβον τα βαϊα των φοινίκων και εξήλθον εις απάντησιν αυτόν, και έκραζον' ωσαννά, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου, ο βασιλεύς του Ισραήλ». Σήμερα, η παραπάνω έκφραση ταυτίζεται με τη θερμή, έως αποθεωτική, με όλες τις τιμές υποδοχή που γίνεται σε κάποιον.

Συχνά αναφερόμαστε στις «μωρές παρθένες», εννοώντας όσους παριστάνουν τους αθώους, ή σαεκείνους που έμειναν «εκτός νυμφώνος», δηλαδή βγήκαν από το «παιχνίδι» ή ακόμα στο γνωστό «ιδού ο νυμφίος έρχεται εν τω μέσω της νυκτός» εννοώντας την απρόσμενη έλευση κάποιου. Με τις φράσεις αυτές πρέπει να γνωρίζουμε ότι αναπαράγουμε προσόματα της παραβολής των δέκα παρθένων, που διέσωσε ο Αποστόλος και Ευαγγελιστής Ματθαίος και ακούμε τη Μεγάλη Τρίτη: «Μέσης δε νυκτός κραυγή γέγονεν' ιδού ο νυμφίος έρχεται».

Τη Μεγάλη Τρίτη, ακούγεται και το μεγαλειώδες τροπάριο της Κασσιανής, ο πρώτος στίχος του οποίου «Κύριε, η εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα γυνή...» χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα για να χαρακτηρίσει κάποιον ή κάποια που μετανοεί για λάθη και αμαρτίες που έχει πράξει, ζητώντας συγγνώμη και μία δεύτερη ευκαιρία.

«Πριν αλέκτορα φωνήσαι», θα με αρνηθείς τρεις φορές, θα πει στον Απόστολο Πέτρο ο Ιησούς στη διάρκεια του Μυστικού Δείπνου και θα δικαιωθεί μερικώς ώρες μετά, όταν ο Πέτρος αρνείται τρεις φορές ότι τον γνωρίζει λέγοντας «ουκ οίδα αυτόν».

«Το μεν πνεύμα πρόθυμον, η δε σαρκ ασθενής», αναφέρει ο Χριστός στους μαθητές Του στη Γεσθημανή με το νόημα να αναρραμείνει αναλλοίωτο μέχρι σήμερα.

Λίγο αργότερα ο Κύριος, σε μια προσωρινή στιγμή ανθρώπινης αδυναμίας μπροστά στο επερχόμενο μαρτύριο, θα πει: «Απέλθετω απ'αεμού το ποτήριον τούτο», έκφραση την οποία χρησιμοποιούμε ακόμα και σήμερα, όταν θέλουμε να αποφύγουμε σκληρές δοκιμασίες που θεωρούμε ότι δεν θα αντέξουμε.

«Μετά φανών και λαμπάδων» οδηγεί ο Ιούδας «...την σπείραν και εκ των αρχιερέων και των Φαρισαίων υπηρέτας» που συλλαμβάνουν τον Ιησού στο Όρος των Ελαιών. Το φίλι της προδοσίας, τα «τριάντα αργύρια» και το ίδιο το όνομα Ιούδας Ισκαριώτης αποτελούν διαχρονικά σύμβολα υποκρισίας, δολιότητας, αλλά, κυρίως, της απρόσμενης εκ των έσω προδοσίας.

«Από τον Άννα στον Καϊάφα», λέμε όταν περιγράφουμε την άσκοπη –ιδίως σε κάποιες υπηρεσίες...– ταλαιπωρία μας.

«Σ'ν είπας», απαντά ο Ιησούς στην ειρωνική ερώτηση του ιερέα-δικαστή Του αν θεωρεί τον εαυτό Του Υιό του Θεού και ο Καϊάφας «διέερξε τα ιμάτιά του». Αυτή η φράση σήμερα σημαίνει ότι κάποιος κάνει το παν για να πείσει ότι έχει δίκιο ή κατηγορείται άδικοα.

Η απόλυτη έκφραση ευθυνοφοβίας παραμένει μέχρι και σήμερα το «νίπτω τας χείρας μου» του Ρωμαίου επιτρόπου στην Ιουδαία Πόντιου Πιλάτου, ρήση που ο Ευαγγελιστής Ματθαίος περιγράφει ακολούθως: «Ιδών δε ο Πιλάτος ότι ουδέν ωφελεί, αλλά μάλλον θόρυβος γίνεται, λαβών ύδωρ απενίψατο τας χείρας κατέναντι του όχλου λέγων' αθώς ειμί από του αίματος του δικαίου τούτου' υμείς όψεσθε».

Ο Χριστός παρουσιάζεται στο έξαλλο ιουδαϊκό πλήθος που στην ερώτηση του Πιλάτου «Ιησού ή Βαραββάν» απαντά «Ιησού» και αμέσως μετά κραυγάζει «Άρον άρον, σταύρωσον αυτόν», κάτι που σήμερα ταυτίζεται με τη βιαστική, βεβιασμένη και συνήθως λανθασμένη απόφαση.

Η κορύφωση του Θεϊού Δράματος με τη Σταύρωση μας προσφέρει άφθονο υλικό.

«Μη με σταυρώνεις» λέμε συχνά, μιλώντας για άσκοπη ταλαιπωρία, ενώ οι «σταυρωτήδες» που έβαλαν τα καρφιά στο σώμα του Χριστού, θεωρούνται διαχρονικά κοινωνικά απόκληροι.

«Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης εν τη βασιλεία σου», θα πει στον Ιησού ο μεταμελημένος στο σταυρό ληστής, πρόταση που σήμερα δείχνει αιφνιδιασμό και μεγάλη έκπληξη.

Η τελευταία φάση του Χριστού πάνω στο σταυρό «Πάτερ, άφες αυτοίς' ου γαρ οίδασι τι ποιούσι» χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα ως απόλυτη έκφραση μεγαλοψυχίας και συγχώρεσης απέναντι σε όσους μας έχουν βλάψει, ενώ το «επί ξύλου κρεμάμενος» χαρακτηρίζει τον εκτεθειμένο και ανίσχυρο στα προβλήματα της ζωής άνθρωπο.

«Του έψαλε τον αναβαλλόμενο», λέμε για εκείνον που δέχεται για πολλή ώρα έντονες επιπλήξεις, η ρίζα του οποίου βρίσκεται σε τροπάριο της Μεγάλης Παρασκευής, όπου ο υμνογράφος θρηνεί, απευθυνόμενος στον Χριστό: «Σε τον αναβαλλόμενον, το φως όσπερ ιμπίτιον».

Λέγοντας «έχουσιν γνώσιν οι φίλτατες», αναπαράγουμε τμήμα κυριακάτικων ψαλμών της Αναστάσεως που αναφέρεται στη φύλαξη του Σώματος του Ιησού από τους Ρωμαίους στρατιώτες, αλλά εννοούμε ότι, παρότι δεν το διατυμπανίζουμε, γνωρίζουμε καλά τι συμβαίνει.

Το νόημα δε της φράσης «άπιστος Θωμάς» παραμένει αναλλοίωτο στο χρόνο, ενώ το «Ανάστα ο Κύριος» ταυτίζεται με τον έντονο θόρυβο και τη φασαρία.

«Έγινε της Αναλήψεως» λέμε όταν συμβαίνουν συνταρακτικά γεγονότα, ενώ, τέλος η κορυφαία λέξη που εμπεριέχει τη δικαίωση του Θεϊού Δράματος είναι αυτή της Αναστάσεως, που ταυτίζεται με τη λύτρωση, τη μεγάλη ψυχική χαρά και την απελευθέρωση από τα κάθε είδους δεσμά.

✎ Ο χειμώνας και φρέτος ήταν δύσκολος, ακόμη πιο δύσκολος για τους αγροκτηνοτρόφους. Τα πουλιά φέρνουν το μήνυμα της άνοιξης. Τα πρώτα ανθισμένα φυτά και δέντρα μας χαρίζουν την ομορφιά τους, το άρωμά τους. Τα χωράφια και οι πλαγιές, γέμισαν με αγριολούλουδα ανθισμένα με λογίων λογίων χρώματα. Διανύουμε τις τελευταίες μέρες της Σαρακοστής και οδεύουμε προς τη Μεγάλη Εβδομάδα. Προετοιμαζόμαστε για το Θείο Πάθος, ο καθένας με τα δικά του προβλήματα, με πόνο, με θυμό αλλά και με ελπίδα, την ελπίδα της Ανάστασης.

Καλό Πάσχα και καλή Ανάσταση!
Ο παλιός

Το σπραβό το ξύλο η φωτιά το σιάζει